

Dertien jaar geleden verscheen in de Leusder Krant een serie gesprekken over ‘Zin in het leven/zinvol leven’. In de afgelopen maanden verscheen een nieuwe serie, op initiatief van het Zincafé. Dit is het zesde en laatste gesprek, met Steven Smits. De antwoorden op de eerste vijf vragen stonden in de Leusder Krant van 28 augustus 2013 en zijn hieronder ook te lezen. Daaronder staan de antwoorden op vijf extra vragen.

Wat waren jouw doelen en heb je die gerealiseerd?

Ik heb doelen nooit zo duidelijk bepaald in verbinding met een ‘realisatie’. Ik had en heb wel altijd een enorme behoefte gevoeld om dingen uit te leggen en begrijpelijk te maken. In mijn vak als internist en tropenarts vielen de professionele doelen steeds meer samen met de vraag wat gemeenschappen in ontwikkelingslanden moeten en kunnen met vaak door ‘ons’ in het Westen bepaalde prioriteiten en mogelijkheden. Dat vraagt om meer wederzijds begrip, wat uiteindelijk leidt tot een betere samenleving. Dat ambitieuze doel is nog heel ver weg!

Meer aandacht krijgen voor lange-termijn-denken is een ander streven. Te vaak kiezen we voor het korte termijn gewin met weinig aandacht voor mogelijke nadelige effecten op langere termijn. Dat speelt overal in de samenleving, op alle niveaus, ook bijvoorbeeld binnen de groenstichting Rozendaal in Leusden (de ‘Eurowoningen’), waar ik nu voorzitter van ben.

Onderken je verschillende fases in je leven en hoe was in elke fase de balans tussen werk, gezin en familie?

In mijn geval wat bijzonder, door een internationale loopbaan in totaal verschillende landen. Met of zonder gezin woonde ik in onder andere in Tanzania, Jemen, Egypte en Namibië. De grote wereld heeft me gepakt tijdens een verblijf van twee jaar in Indonesië met mijn ouders, tussen mijn achtste en tiende jaar. De balans tussen werk, gezin en familie stond uiteraard soms onder zware druk. Dat is niet helemaal zonder gevolgen gebleven, maar we zijn er toch goed doorheen gekomen.

Welke drijfveren kenschetsen je leven?

Ik zoek graag naar 'waarom iets is, zoals het is'. Daarbij gaat het me om dingen beter doen in de gewone zaken van het bestaan.

Leven en werken in totaal verschillende culturen heeft overigens waardering voor de Nederlandse samenleving opgeleverd. Die doet het, met al zijn mallotigheid en al ons klagen, in veel opzichten een stuk beter dan veel andere. Moeilijk heb ik het met de overal aanwezige tegenstelling tussen arm en rijk. Met macht en rijkdom die nauwelijks interesse heeft voor het lot van de minder bedeelden. Het is van alle tijden en zit kennelijk in de mensen, maar het is wel de basis voor bijna alle conflicten in de wereld. De recente boeken over Amerika en Europa van Geert Mak maakten mij dat weer eens beklemmend duidelijk.

Welke rol speelt levensovertuiging in je leven?

Een religieuze overtuiging heb ik niet. Mijn overtuiging is het beste onder woorden gebracht door Albert Schweitzer in zijn gezegde: "ik ben leven, dat wil leven te midden van leven, dat leven wil". Van de grote religies zie ik nu vooral de polariserende kant en het misbruik dat gevestigde orde er van maakt, te beginnen met de bevoordeling van de man boven de vrouw! Alle religies worden misbruikt en zeker ook de Christelijke.

Hoe zou je als tachtiger op je leven willen terugkijken?

Dat vooral mijn kleinkinderen in de wereld nog keuzes kunnen maken, zoals mijn generatie dat kon. Dat we de wereld toch een beetje beter doorgegeven hebben dan waar het nu op lijkt! Het zou dan mooi zijn als het met de zaken waar ik me nu voor inzet wat beter gaat en dat mijn bijdrage daarbij hielp. En verder hoop ik dat de wereld dan een beetje minder dik is.

Steven heeft nog 5 andere vragen beantwoord:

Wat zijn je favoriete boeken, muziek, kunstwerken?

Verschillende boeken in verschillende periodes en dit wordt een heel erg willekeurige keuze. Nu ben ik zeer onder de indruk van Geert Maks 'In Europa' en 'Reizen zonder John'. Een favoriete schrijver is John LeCarre. Ik werd indertijd zeer gegrepen door Ernst Schumacher: 'Small is Beautiful'; dat moet ik misschien weer eens tevoorschijn halen. Een goed boek over Afrika vond ik "Africa, altered states, ordinary miracles", van Richard Dowden. Verder een schrijver als Buruma, en van Margalit "Occidentalisme", een prachtig klein boekje. Veel (Engelse) reisboeken en die van Paul Theroux. Met romans heb ik nu minder, misschien door de leeftijd. Je denkt vaak al (te) snel te weten hoe het verder gaat... En houdt er dan mee op!

Pianoconcerten van Mozart wonnen me voor klassieke muziek, maar nu is het vooral kamermuziek: Dvorak, Fauré en veel anderen. Sinds ik in een koor zing is het Requiem van Fauré een favoriet. In Jazz: o.a. Ella Fitzgerald, Oscar Peterson en ook hier vele anderen. Laatst hoorde ik weer eens 'Blackbird singing in the dead of Night' van de Beatles: fantastisch. Er is dus veel te veel en ook dit is een zeer willekeurige keuze.

Noem enkele inspirerende mensen die je leven (mede) richting hebben gegeven.

Mijn grootvader (tot mijn 22e jaar) door zijn benadering van alles wat op zijn weg kwam. Jan Terlouw voor mijn politieke inzichten, Albert Schweitzer, niet in medisch opzicht, maar wel zijn 'Eerbied voor het leven' en vooral met zijn gezegde: 'Ik ben leven, dat wil leven, te

midden van leven, dat leven wil.' Verder een Kameroense vriend, nu professor aan de universiteit van Yaoundé, door zijn persoonlijkheid en zijn bewogenheid voor zijn samenleving.

Wat zou je willen zeggen tegen jezelf als twintiger?

Jij wordt niet ouder, maar de wereld wordt jonger. Houd hem vast.

Is er verschil tussen Zin IN leven en de Zin VAN het leven?

Ja, maar als je de zin ervan niet ziet, heb je er wel minder zin in. Als je er erg veel zin in hebt, vraag je je echter weer niet af wat daar de zin van is.

Welk motto kenschetst jouw leven het best?

Ga voor waar je voor staat.

Dit was het laatste interview van de Zinvol leven - Estafette. Voor eerdere interviews, klik hieronder op de naam van de betreffende persoon:

- [Kathleen Ferrier](#)
- [Martha ten Bokkel Huinink](#)
- [Koen van Andel](#)
- [Lydia Vroegindeweyj](#)
- [Alexander Bosma](#)